

Scris de Ieromonah Serafim Rose
Joi, 12 Iulie 2018 09:55

În urmă cu exact 40 de ani trecea la Domnul, Arhiepiscopul Bisericii Ruse din Exil Andrei Rimarenko, una din ultimele legături cu lanțul de aur al tradiției ortodoxe rusești, ucenic al stareților de la Optina și duhovnic al Sf. Filaret de New York. Textul cuviosului părinte Serafim Rose, tradus pentru prima dată în română, are meritul de a reliefa caracteristicile fundamentale ale modului de viață ortodox, ilustrate pe deplin în viața părintelui Andrei Rimarenko, fiind în același timp un foarte accesibil îndreptar de supraviețuire creștinească în vremuri anti-creștine. (Ninel Ganea)

În anii din urmă, Arhiepiscopul Andrei, întâistătorul așezământului de la Noul Diveevo din Spring Valley, New York, unde amintirea Sf. Serafim este păstrată cu sfințenie, s-a bucurat de mare cinstitie. În special în 1971, la cea de-a 50-a aniversare de la hirotonirea sa ca preot și în 1973 la împlinirea vârstei de 80 de ani, când a fost ridicat la rangul de arhiepiscop. Mulți oameni vin la el doar ca să primească o binecuvântare, recunoscându-l, într-un fel, ca pe un „ultim stareț ortodox rus” și sperând să ia contact prin el cu adevărata tradiție a spiritualității ortodoxe care se stinge astăzi cu repeziciune. Și, fără îndoială, el este o legătură vie cu Sfinții Părinți într-un sens literal, deoarece a fost ucenic al ultimilor doi stareți de la Optina, Anatolie și Nectarie. Sub patrafirul său a adormit, în anul 1928, ultimul stareț, Necatarie. Dar nu din acest

Scris de Ieromonah Serafim Rose
Joi, 12 Iulie 2018 09:55

motiv este el astăzi foarte relevant pentru noi. Ci, mai degrabă pentru învățătura sa, primită de la acești stareți sfinți, despre cum să supraviețuiești ca un creștin ortodox în anticreștinul secol XX.

Această învățătură, deși solid patristică, nu este o învățătură din cărți, ci din viață. Cele patru fragmente din scrierile sale, prezentate mai jos (vezi [link](#) ; în curs de apariție pe karamazov.ro – n.trad.), vorbesc despre principalele evenimente din viața sa, una plină de mari încercări și suferințe, desfășurată în condiții de revoluție, anarhie, arestări, slujbe religioase în catacombe, exil, bombardamente și evacuări. Însă nu în aceste suferințe ca atare – oricât de folositoare sunt ele pentru viața duhovnicească – trebuie căutată cheia învățăturii sale. Alții au îndurat încercări similare, dar fără roade. În toate locurile unde circumstanțele istorice l-au dus (Kiev, Berlin, Wendlingen, statul New York), în jurul său s-a format o comunitate ortodoxă deosebit de unită. Iar acest fapt reprezintă o cheie mai bună pentru a înțelege învățătura sa. Astfel de comunități, astăzi rare în rândul creștinilor ortodocși, nu apar spontan, ci doar în circumstanțe extrem de favorabile, dacă este prezentă o filosofie conștient ortodoxă a vieții. Această filosofie conștient patristică este ceea ce putem învăța cu deosebire de la Arhiepiscopul Andrei. Să încercăm să punem pe hârtie principalele puncte ale acestei filosofii, care, desigur, nu este o filosofie sistematică, bazată pe abstracții, ci o filosofie vie, izvorâtă din experiența duhovnicească ortodoxă.

În primul rând, Ortodoxia nu este doar un ritual sau o credință, un model de comportament sau orice altceva ce un om ar putea avea, crezând că astfel el este un creștin, și totuși să fie duhovnicește mort. Este mai degrabă o REALITATE SAU PUTERE ESENȚIALĂ (стихия - stihia în rusă), care îl transformă pe om, îi dă puterea să trăiască în cele mai grele și chinuitoare condiții și îl pregătește să plece împăcat spre viața veșnică.

În al doilea rând, esența vieții ortodoxe adevărate este cucernicia sau evlavia (благочестие - blagocestie), care este, în cuvintele Starețului Nectarie bazată pe etimologia cuvântului, „a păstra cu cuvioșie ceea ce este al lui Dumnezeu”. Este ceva mai adânc decât doctrina dreptății. Este pătrunderea lui Dumnezeu în fiecare aspect al vieții, este viața trăită în frică și teamă de Dumnezeu.

În al treilea rând, o astfel de atitudine aduce MODUL DE VIAȚĂ ortodox (быть), care nu reprezintă doar obiceiurile exterioare sau comportamentul specific creștinilor ortodocși, ci toată nevoița duhovnicească conștientă a omului pentru care Biserica și rânduielile sale sunt în centrul a tot ceea ce face și gândește.

Scris de Ieromonah Serafim Rose
Joi, 12 Iulie 2018 09:55

Trăirea împreună și conștientă a acestui mod de viață, care are în centru slujbele zilnice, creează comunitatea autentic ortodoxă, cu simțămintele sale de ușurare, bucurie și liniște interioară. Non-ortodocșii - și chiar mulți dintre cei nu pe de-a întregul conștient creștini ortodocși - cu greu își pot imagina cum poate fi această experiență a comuniunii și ar fi tentați să o respingă, ca pe ceva „subiectiv”. Dar nimeni dintre cei care au participat cu toată inima la viața unei comunități ortodoxe adevărate, monahale sau laice, nu se va îndoii vreodată de realitatea acestei trăiri ortodoxe.

Când Arhiepiscopul Andrei povestește despre căutarea sa de o viață (șîncununată de succes) a „liniștii pierdute” a ortodoxiei din copilăria sa, și chiar de crearea ei, el exprimă dorința tuturor celor care au băut adânc din Sfânta Ortodoxie, de a găsi locul, a crea condițiile și a obține acea stare sufletească, prin care să trăiești viața ortodoxă completă și autentică, uniți în minte și suflet cu alți trăitori de același fel. Chiar dacă acest ideal este rareori atins în practică, el rămâne încă idealul ortodox.

În al patrulea rând, fără o nevoie duhovnicească constantă și conștientă chiar și cea mai bună viață sau comunitate ortodoxă poate deveni o seră, o atmosferă ortodoxă artificială, în care manifestările exterioare ale vieții ortodoxe sunt doar „savurate” sau luate de bune, în timp ce sufletul rămâne neschimbat, relaxat și confortabil, în loc de a fi încordat pentru lupta de mântuire.

De câte ori nu s-a întâmplat ca o comunitate, odată ce devine prosperă și renumită, să își piardă prețiosul entuziasm și unitatea de suflet din primele zile ale încercărilor grele!

Nu există „formulă” pentru viață ortodoxă cu adevărat bine-plăcută lui Dumnezeu. Tot ceea ce este exterior se poate transforma într-un fals. Totul depinde de starea sufletului, care trebuie să se cutremure în fața lui Dumnezeu, având legea lui Dumnezeu în față, în fiecare aspect al vieții, ținând în fiecare moment cu evlavie pe primul loc în viață ceea ce este al lui Dumnezeu.

În al cincilea rând, cel mai mare pericol la adresa modului de viață ortodox din timpurile moderne este ceea ce Arhiepiscopul Andrei numește „umanism” – un termen general care acoperă întreaga vastă mișcare intelectuală (și acum și politică) care are drept scop ultim distrugerea creștinismului adevărat și înlocuirea sa cu o filosofie lumească, raționalistă, în care omul, în fapt, se transformă pe sine în dumnezeu. Manifestările umanismului sunt multiple, de la Renașterea din Apus și erezia iudaizanților din Rusia secolului al XV-lea și de mai înainte, la ateismul deșănțat și Revoluția din secolul al XVIII-lea, până la comunismul și toate celelalte

Legăturile noastre vii cu Sfinții Părinți: Arhiepiscopul Andrei Rimarenko

Scris de Ieromonah Serafim Rose
Joi, 12 Iulie 2018 09:55

filosofii din zilele noastre, care plasează valoarea ultimă în această lume și îi îndepărtează pe oameni de Dumnezeu. Umanismul pune stăpânire pe oameni în multe feluri, de regulă nu printr-o convertire intelectuală conștientă, ci cel mai adesea prin laxitate și ignorare a vieții duhovnicești. Răspunsul ortodox în fața acestui pericol – al cărui scop final este domnia Antihristului – este o FILOSOFIE ORTODOXĂ A VIEȚII CONȘTIENTĂ.

Această învățătură este profundă și puțini sunt aceia care sunt capabili să o urmărească până la sfârșit. Arhiepiscopul Andrei, suferind mult cu trupul, este la apusul vieții sale. Această legătură vie cu un timp și o tradiție mult mai bogate decât ale noastre nu va mai fi mult printre noi. Dar învățătura sa nu trebuie să moară odată cu el. Prin Providența lui Dumnezeu, renumitul scriitor Soljenițin a venit anul acesta la Noul Diveevo, iar arhiepiscopul Andrei a profitat de ocazie ca să-i împărtășească această învățătură, chiar dacă în cea mai scurtă versiune posibilă - un exemplu simptomatic de renaștere a conștiinței religioase (încă neformate, totuși) din Rusia de azi. Dar această învățătură nu este doar pentru ruși, care fie au cunoscut ortodoxia pe deplin întrupată în viață, fie, ca Soljenițin, sunt atrași prin sângele lor de o năzuință către ceva ce strămoșii lor au avut. Este o învățătură a vieții pentru toți creștinii conștienți ortodocși.

Fie ca aceia care iubesc profund și prețuiesc ortodoxia să preia această învățătură și – la fel cum Arhiepiscopul Andrei a făcut cu învățătura iubitului său Sf. Tihon (de Zadonsk) – să o trăiască și astfel să recupereze și să restaureze chiar și în vremurile noastre barbare și anticreștine, MODUL ORTODOX DE VIAȚĂ.

Publicat pentru prima oară în revista „The Orthodox Word”, ediția Iulie-August 1975

Traducere din engleză: de la orthodoxinfo.com